

§ 298

Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden vahingonkorvaustiimin tiimipäällikön vahingonkorvauspäätöksestä 27.3.2023 § 106 (liukastuminen)

HEL 2022-010809 T 03 01 00

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hylätä kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden vahingonkorvaustiimin päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 27.3.2023 (106 §) tehdyn oikaisuvaatimuksen.

Muutoksenhaun kohteena oleva päätös

Kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden vahingonkorvaustiimin päällikkö on 27.3.2023 (106 §) päätöksellään hylännyt 16.1.2022 klo 19.40 Pasilan Rauhanaseman edustalla olevalla aukiolla tapahtuneeseen liukastumisvahinkoon liittyvän takautumisvaatimuksen. Vaatimuksen mukaan vakuutusyhtiöllä on takautumisoikeus kaupunkia kohtaan maksamassaan liukastumisvahingossa 3502209858 työtapa- turma- ja ammattitautilain 270 §:n perusteella. Päätös on nähtävillä kokonaisuudessaan päätöshistoriassa.

Esitetyt vaatimukset ja perusteet

Hakija on toistanut oikaisuvaatimuksessaan työtapa- turma- ja ammattitautilain perusteella esittämänsä 4 860,30 euron suuruisen takautumis- vaatimuksensa 16.1.2022 noin klo 19.40 Pasilan Rauhanaseman edus- talla tapahtuneeseen liukastumiseen liittyen. Oikaisuvaatimus on koko- naisuudessaan päätöksen liitteenä ja nähtävillä lautakunnan kokouk- sessa.

Hakija toteaa oikaisuvaatimuksessaan muun muassa, että kaupunki ei ole huolehtinut vahinkopaikan kunnossapidosta ja turvallisuudesta riit- täväällä tavalla. Vahingonkärsineeltä saaman selvityksen mukaan va- hinkopaikalla olleen hiekoituksen päälle oli muodostunut uutta jäätä. Hakijan mukaan asiassa ei ilmene, mitä toimenpiteitä vahinkopaikalla on tehty koskien 14.1.2022 tapahtunutta työajoa.

Perustelut

Lautakunta viittasi tiimipäällikön päätöksessä esitettyyn asiaa koske- vaan selvitykseen ja yhtyi tiimipäällikön asiassa antamaan päätökseen ja sen perusteluihin.

Asiassa ei ole tullut esille mitään sellaista uutta selvitystä, joka antaisi aiheita päätöksen muuttamiseen.

Tuottamusvaatimuksesta johtuen ei pelkkä ajoittainen liukkaus talviolosuhteissa yksinään synnytä kaupungin vahingonkorvausvastuuta silloinkaan, kun se on ollut myötävaikuttamassa vahinkoon, vaan edellytyksenä on, että kunnossapito on tehty virheellisesti tai huolimattomasti taikka kadun kunnossapitoon kuuluvia tehtäviä on laiminlyöty. Lisäksi edellytetään syy-yhteyttä virheellisen menettelyn ja aiheutuneen vahingon välillä.

Kaupungin vahingonkorvausvelvollisuuden syntymistä arvioidaan sekä vahingonkorvauslain (412/1974) vastuusäännösten että kunnossapitolain (669/1978) kunnossapidon laatutasoa määrittävien säännösten kautta. Kadun käyttäjien mahdollisuudesta omilla toimillaan pienentää onnettomuusriskiään varautumalla keliolosuhteisiin on mainittu esim. kunnossapitolain (669/1978) muuttamista koskevassa hallituksen esityksessä (HE 281/2004, ks. yksityiskohtaiset perustelut s. 16).

Tiimipäällikön päätöksessä on selvitetty sää- ja keliolosuhteita ennen vahinkoa ja sen aikaan. Vahinkohetkellä lämpötila on ollut 2,1 °C, ja lumen syvyys on ollut 14 cm. Vahinkopäivänä on esiintynyt vähäistä sadetta ja räntäsadetta. Vahinkoa edeltävänä päivänä on ollut poutaista, ja lämpötila on vaihdellut -3,2 °C ja 2,4 °C asteen välillä. Kaksi päivää ennen vahinkoa, 14.1.2022 lämpötila on vaihdellut -0,9 °C ja 4,2 °C asteen välillä, ja lumen syvyys on ollut 16-17 cm. Lämpötilat ovat vaihdelleet plussan ja miinuksien välillä ennen vahinkoa edeltävinä päivinä, joten katujen liukkaus ei ole ollut jalankulkijoille ennalta-arvaamatonta.

Kunnossapidolta saadun selvityksen sekä oikaisuvaatimuksen johdosta saadun lisäselvityksen mukaan vahinkopaikalla oli suoritettu työajo ennen vahinkoa 14.1.2022 klo 2.49. Työajo tarkoittaa lumen aurausta, kauhamista, hiekoitusta tai hiekoituksen tarkistamista. Sama laite auraa ja hiekoittaa, mutta koska ennen vahinkopäivää ei ollut esiintynyt sateita, ei aurattavaa ole ollut. Näin ollen vahinkopaikalla on 14.1.2022 hiekoitettu tai tarkistettu hiekoituksen tarvetta.

Liukkaudentorjuntaa ei ole mahdollista reaaliajassa toteuttaa siten, että kadun mitkään osa eivät koskaan olisi liukkaat. Kaupunki katsoo, että tässä tapauksessa ei ole todettavissa laiminlyöntiä, tahallisuutta tai tuottamusta, vaan liukkaudentorjuntaa on ennen vahinkoa tehty kyseisellä C-hoitoluokan torialueella kaupungin normien ja asetettujen toimenpideaikojen mukaisesti. Vahinkopaikan liukkaudesta ja kunnossapitotarpeista ei ole talven 2021-2022 aikana tullut palautteita kaupungin palautejärjestelmään eikä muita vahingonkorvausvaatimuksia tämän vahingon lisäksi.

Lopputulos

Helsingin kaupunki ei ole vahingonkorvauslain nojalla vastuussa liukastumisen seurauksena syntyneestä vahingosta eikä hakijalla siten ole työtaturma- ja ammattitautilain 270 §:ssä säädetyn mukaista takautumisoikeutta kaupunkia kohtaan vahingon johdosta suorittamansa vakuutuskorvauksen osalta.

Kaupunkiympäristölautakunta katsoi, että vahingonkorvaustiimin päällikön päätöstä ei ole syytä muuttaa.

Sovellettu lainsäädäntö

Vahingonkorvauslaki (412/1974) 2 luku 1 §, 6 luku 1 §

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978) 1-4 §, 14 §

Tieliikennelaki (729/2018) 3 §

Työtaturma- ja ammattitautilaki (459/2015) 270 §

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Jenni Leikas, lakimiesharjoittelija, puhelin: 09 310 52275
kymp.korvausasiat(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus 4.4.2023
- 2 Oikaisuvaatimus 4.4.2023, saate

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kuntalain (410/2015) 137 §:n mukaan kunnan viranomaisen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua. Oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Tässä tapauksessa oikaisuvaatimuksen on tehnyt asianosainen.

Kuntalain 134 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus tehdään toimielimen alaisen viranomaisen päätöksestä asianomaiselle toimielimelle. Kuntalain 138 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätös on lähetetty hakijalle tiedoksi e-kirjeenä 29.3.2023. Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristölautakunnalle on saapunut 4.4.2023 eli säädetyssä määräajassa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Jenni Leikas, lakimiesharjoittelija, puhelin: 09 310 52275
k ymp.korvausasiat(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus 4.4.2023
- 2 Oikaisuvaatimus 4.4.2023, saate

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala Hallinto Hallinto- ja lakipalvelut Lakipalvelut Vahingonkorvaustiimi Tiimipäällikkö 27.03.2023 § 106

HEL 2022-010809 T 03 01 00

Päätös

Lakipalvelut-yksikön vahingonkorvaustiimin päällikkö päätti hylätä hakijan takautumisvaatimuksen.

Päätöksen perustelut

Hakijan vaatimus

Hakija on 12.9.2022 esittänyt määrältään 4 860,30 euron takautumisvaatimuksen. Vaatimuksen mukaan vakuutusyhtiöllä on takautumisoikeus kaupunkia kohtaan maksamassaan liukastumisvahingossa 3502209858 työtaturma- ja ammattitautilain 270 §:n perusteella. Vaatimuksen mukaan vahingonkärsijä liukastui 16.1.2022 n. klo 19.40 Pasilan Rauhanaseman edustalla olevalla aukiolla. Vaatimuksen mukaan vahingon sattuessa sää oli suunnilleen nollan asteen tuntumassa, eikä säässä ollut tapahtunut äkillisiä muutoksia. Vaatimuksen mukaan vahinkopaikan vanhan hiekoituksen päälle oli muodostunut uusi jääkerros, joten paikka oli jäinen ja liukas. Vaatimuksen liitteenä on toimitettu kartta, johon on merkitty tarkka vahinkopaikka.

Sovellettavat normit ja ohjeet

Kunnossapitolaki velvoittaa talvikunnossapitämään ainoastaan katua-alueet. Torit ja näihin verrattavat yleiset alueet on pidettävä käyttötarkoituksen vaatimassa kunnossa. Niiden talvikunnossapitoon laki ei kuitenkaan velvoita. Helsingissä osaa torialueista talvikunnossapidetään perustellusti.

Kunnossapitolain mukaan kunta voi antaa tarkempia määräyksiä siitä miten kadun ja yleisten alueiden kunnossapito talvella, muu kunnossapito sekä puhtaanapito on laissa asetetut velvollisuudet ja paikalliset olot huomioon ottaen hoidettava. Määräykset voivat koskea mm. suoritusaikaa sekä katujen ja yleisten alueiden jaottelua tavoitetason mukaan eri kunnossa- ja puhtaanapitoluokkiin.

Helsingissä talvihoidon piiriin kuuluvat alueet on jaettu kunnossapitoluokkiin liikenteellisen merkityksen mukaan. Vahinkopaikka on torialue, jota kunnossapidetään C-luokan mukaisesti.

C-luokan kevyen liikenteen väylän aurauksen lähtökynnys on 5 cm lunta. Toimenpideaika on aurauksen osalta kahdeksan tuntia, kuitenkin niin, että klo 13 ja klo 4 välisenä aikana satanut lumi poistetaan klo 12 mennessä. Liukkaudentorjunnan osalta toimenpideaika on viisi tuntia, kuitenkin niin, että klo 16 ja klo 7 välisenä aikana havaittu tuntuvasti lisääntynyt liukkaus torjutaan klo 12 mennessä. Toimenpideaika alkaa siitä, kun säätilassa tapahtunut muutos aiheuttaa liukkauden tuntuvan lisääntymisen.

Vahingonkorvausvastuun edellytykset

Pelkkä vahinkotapahtuma ei yksinään aiheuta kaupungille korvausvastuuta.

Kunnossa- ja puhtaanapitoon liittyvä vahingonkorvausvastuu perustuu lähtökohtaisesti tuottamukselle eli kadun kunnossapitovelvollisen on vahingonkorvausvastuun syntymiseksi täytynyt syyllistyä laiminlyöntiin, huolimattomuuteen tai virheelliseen menettelyyn. Lisäksi edellytetään, että toiminnan tai laiminlyönnin ja syntyneen vahingon välillä on syy-yhteys.

Kunnossapitovelvollinen vapautuu vahingonkorvausvastuustaan osoittamalla, että kunnossapito on hoidettu asianmukaisesti tai että vallinneet olosuhteet ovat tehneet kunnossapitotyöt hyödyttömiksi tai että kunnossapidosta huolehtiminen olisi vahinkohetken olosuhteissa ollut ylivoimaista.

Jos vahingon kärsineen puolelta on myötävaikutettu vahinkoon tai jos muu vahingon aiheuttaneeseen tekoon kuulumaton seikka on myös ollut vahingon syynä, voidaan vahingonkorvausta kohtuuden mukaan sovitella tai evätä kokonaan.

Asiassa saadut tiedot ja selvitykset

Vahinkopaikan kunnossapitotoimenpiteistä on pyydetty selvitys alueen kunnossapidosta vastaavalta. Saadun selvityksen mukaan vahinkopaikka on hiekoitettu kolme päivää ennen vahinkoa, 13.1.2022 klo 7.40. Tämän jälkeen alueella on tehty työajo 14.1.2022 klo 2.49. Työajo tarkoittaa esimerkiksi lumen aurausta, kauhamista tai hiekoituksen tarkistamista. Tehdyistä toimenpiteistä annetut tiedot perustuvat GPS-tietoon. Kunnossapidosta vastaavalta saadun selvityksen mukaan sama laite auraa ja hiekoittaa. Alueen auraamisessa on käytetty kulkuväylän pinnan karhentavaa verkkoterää.

Forecan mukaan vahinkopäivänä, sunnuntaina 16.1.2022 ennen vahinkoa lämpötila on vaihdellut Helsingin Kumpulan mittausasemalla tehdyissä mittauksissa -2,7 °C ja 2,4 °C asteen välillä. Lämpötila on kääntynyt plussan puolelle klo 10. Vahinkohetkellä lämpötila on ollut 2,1 °C, ja lumen syvyys on ollut 14 cm. Vahinkopäivänä on esiintynyt vähäistä sadetta ja räntäsadetta. Vahinkoa edeltävänä päivänä on ollut poutaista, ja lämpötila on vaihdellut -3,2 °C ja 2,4 °C asteen välillä. Kaksi päivää ennen vahinkoa, 14.1.2022 lämpötila on vaihdellut -0,9 °C ja 4,2 °C asteen välillä, ja lumen syvyys on ollut 16-17 cm.

Kaupungin palautejärjestelmään ei ole tullut palautteita vahinkopaikan liukkaudesta tai muista kunnossapitotarpeista ennen vahinkotapahtu-

maa. Kaupungille ei ole esitetty kyseisestä vahinkopaikasta muita vastaavia vahingonkorvausvaatimuksia vahinkopäivältä tai edeltävältä päivältä.

Olosuhteiden huomioonottaminen ja muut asiaan vaikuttavat tekijät

Liukkauden torjuntaa ei ole mahdollista toteuttaa siten, että kulkuväylät eivät koskaan olisi liukkaat (esim. KKO:1998:147). Liukkaudentorjuntatoimenpiteillä ei aina voida täysin estää jään aiheuttamaa liukkautta siinäkin tapauksessa, että kunnossapito on ollut asianmukaisella ja kunnossapitolain edellyttämällä tasolla. Aina on jokin kohta, johon on mahdollista liukastua. (Vakuutuslautakunnan ratkaisu FINE-001397.)

Kadun käyttäjät voivat omilla toimillaan pienentää onnettomuusriskiään varautumalla keliolosuhteiden muutoksiin ja ottamalla ne riittävästi liikumisessaan huomioon (HE 281/2004 vp, s. 16). Vaaran ja vahingon välttämiseksi tienkäyttäjän on noudatettava olosuhteiden edellyttämää huolellisuutta ja varovaisuutta. Tunnettu tosiasia on, että vahinkohetkellä kyseessä olleissa lämpötilan vaihteluissa tapahtuu lumen sulamista ja sulamisvesien jäätymistä.

Yhteenveto ja johtopäätökset

Saatujen selvitysten perusteella vahinkopaikkaa on kunnossapidetty kaupungin normien mukaisesti. Vahinkoa edeltäneiden kunnossapito-toimenpiteiden jälkeen ennen vahinkotapahtumaa ei ole mitattu sateita eikä säätilassa ole tapahtunut muita merkittäviä muutoksia. Muita palautteita tai vahingonkorvausvaatimuksia ei kaupungille vahinkopaikan liukkauden takia ole tullut.

Vallitsevan oikeuskäytännön mukaisesti ja asiassa saatujen selvitysten perusteella vahinkoaikaan vallinneet sääolot ja suoritettujen kunnossapidon toimenpiteet huomioiden kaupunki katsoo toimineensa huolellisesti ja määriteltyjen toimenpideaikojen puitteissa ja kunnossapitolain mukaisesti. Näin ollen kaupunki ei ole laiminlyönyt kunnossapitolain mukaisia tehtäviään, eikä ole asiassa korvausvelvollinen.

Sovelletut säännökset

Vahingonkorvauslaki (412/1974) 2 luku 1 §, 6 luku 1 §

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978) 1–2 §, 6 §, 14 §

Tieliikennelaki (729/2018) 3 §

Työtaturma- ja ammattitautilaki (459/2015) 270 §

23.05.2023

Asia/22

Toimivalta

Kaupunkiympäristön toimialajohtajan 19.12.2022 tekemän päätöksen § 45 mukaan hallinto- ja lakipalveluiden lakipalvelut-yksikön vahingonkorvaustiimin päällikkö päättää toimialaa koskevasta vahingonkorvauksesta silloin, kun vahingonkorvausvaatimuksen määrä on enintään 5.000 euroa.

Lisätiedot

Eeva-Maria Mattila, valmistelija, puhelin: 09 310 34957
kymp.korvausasiat(a)hel.fi